

Vi är de nya EU-vännerna

Sverige är det land i EU där medborgarnas stöd för medlemskapet ökat mest de senaste åren. Enligt brittiska *the Economist* har det svenska EU-stödet fördubblats från 1996. Visserligen var då den svenska EU-entusiasmen svagast av allas. Dagens ca 50 procent placerar Sverige just under det europeiska genomsnittet. Men framryckningen är ändå anmärkningsvärd. Som en födelsedagspresent till 50-åringen meddelade den nya socialdemokratiska partiledaren vid sitt tillträde i söndags att frågan om EU-medlemskapet nu är avförd från den politiska dagordningen. En av Mona Sahlins få nyheter var att hon tillsatt en idégrupp om EU- och utrikesfrågor med partiets två mest populära företrädare utåt, Margot Wallström och Jan Eliasson. Mona Sahlin har också öppet sagt att hon står Margot Wallström inte bara personligen utan också politiskt mycket nära. Med sin starka identifikation med EU och vad unionen står för är faktiskt Margot Wallström sakpolitiskt en inte ofarlig allierad. Lägg härtil att den borgerliga alliansregeringen utan att blygas säger att den vill att Sverige ska räknas till EU:s kärna. Det har förvisso varit svårt att förstå vad detta i praktiken innebär. Statsministern framstår ännu som anmärkningsvärt ointresserad av både omvärld och Europa och EU-ministerns programmatiska EU-entusiasm är fortfarande påfallande tunn på konkreta detaljer.

Men själva beskedet om att räkna sig till EU:s kärna visar åtminstone inte på någon rädsla att framstå som EU-vän. Både regering och opposition vågar alltså framträda som EU-kramare. I vilket annat EU-land är det så?

Kanske är det så enkelt som att när EU blivit konkret vardag så hänger svenskarna med. EU:s historiska drivkraft att finna och utveckla nya "stora projekt" för fördjupad integration är ganska främmande i pragmatisk svensk reformtradition. Sverige gick med i EU för att komma ur en ekonomisk kris och återvinna ekonomisk styrka. Och trots all kritik mot det gånga decenniets svenska politik, så har svensk ekonomi blivit starkare. Lugnet kring EU har varit stort sedan det bestämda nej till euron 2003. Konflikterna kring konstitutionen som färgat EU-bilden i så många medlemsländer har inte engagerat svenskarna.

I Sverige tror vi också på en fortsatt utvidgning av EU i motsats till de flesta andra européer. Vi ser miljön som en livsavgörande fråga som kräver internationellt samarbete. Besluten om ordentliga klimatskyddande åtgärder häromveckan välkomnas av svenskar medan jubileumsfirandets Berlindeklaration går oss förbi.

Det finns också en stark önskan i Sverige att våra ledare ska hävda sig internationellt (och EU anser vi vara en mellanstatlig sak mer än en union). Därav Margot Wallströms popularitet och därav höjdpunkten för Göran Perssons statsministertid under det svenska ordförandeskapet i europeiska rådet våren 2001.

Hösten 2009 väntar ett nytt ordförandehalvår för Sverige med påfallande många viktiga frågor på dagordningen. Då kanske till och med Fredrik Reinfeldt hunnit bli intresserad.

ANDERS MELLBOURN